

LABORATOR 4

SISTEME DE ECUAȚII LINIARE:

Metoda I. Rezolvarea sistemelor utilizând blocul GIVEN

Problema 1 Să se rezolve sistemul utilizand blocul Given

Program

x := 1

aproximatiile initiale pentru x si y

y := 1

Given

$$\frac{(x - 1)}{2} - y = 5$$

$$x + \frac{(1 - y)}{4} = 6$$

$$\text{Find}(x, y) = \begin{pmatrix} 5 \\ -3 \end{pmatrix}$$

Aplicatii: Sa se realizeze programele Mathcad pentru rezolvarea următoarelor sisteme de ecuații utilizând blocul Given:

1) $(x + 1)(y - 1) = (x - 1)(y + 3)$
 $(x + 2)(y - 2) = (x - 1)(y + 1)$

2) $(x - 2) / 4 + (y - 3) / 2 = 0$
 $(x + y - 3) / 3 + (x - y - 2) / 5 = 0$

3) $1/x + 1/y - 1/z = 1$
 $1/x - 1/y + 1/z = 3$
 $-1/x + 1/y + 1/z = 6$

Metoda I. Metoda lui Cramer

Problema 2 Utilizând *metoda Cramer* să se rezolve sistemul:

$$2x - y - z = 4$$

$$3x + 4y - 2z = 11$$

$$3x - 2y + 4z = 11$$

Program: Varianta 1

ORIGIN=1

$$a := \begin{pmatrix} 2 & -1 & -1 \\ 3 & 4 & -2 \\ 3 & -2 & 4 \end{pmatrix} \quad \text{matricea coeficientilor}$$

$$b := \begin{pmatrix} 4 \\ 11 \\ 11 \end{pmatrix} \quad \text{matricea termenilor liberi}$$

Formam matricea ax

$$\begin{aligned} ax &:= a \\ ax^{(1)} &:= b \\ ax &= \begin{pmatrix} 4 & -1 & -1 \\ 11 & 4 & -2 \\ 11 & -2 & 4 \end{pmatrix} \end{aligned}$$

$$x := \frac{|ax|}{|a|}$$

$$x = 3$$

Formam matricea ay

$$\begin{aligned} ay &:= a \\ ay^{(2)} &:= b \\ ay &= \begin{pmatrix} 2 & 4 & -1 \\ 3 & 11 & -2 \\ 3 & 11 & 4 \end{pmatrix} \end{aligned}$$

$$y := \frac{|ay|}{|a|}$$

$$y = 1$$

Formam matricea az

$$\begin{aligned} az &:= a \\ az^{(3)} &:= b \end{aligned}$$

$$az = \begin{pmatrix} 2 & -1 & 4 \\ 3 & 4 & 11 \\ 3 & -2 & 11 \end{pmatrix}$$

$$z := \frac{|az|}{|a|}$$

$$z = 1$$

Program: Varianta 2

ORIGIN≡ 1

$$a := \begin{pmatrix} 2 & -1 & -1 \\ 3 & 4 & -2 \\ 3 & -2 & 4 \end{pmatrix} \quad \text{matricea coeficientilor}$$

$$b := \begin{pmatrix} 4 \\ 11 \\ 11 \end{pmatrix} \quad \text{matricea termenilor liberi}$$

$$\text{sol} := \begin{array}{l} \text{for } i \in 1..3 \\ \quad \left| \begin{array}{l} \text{det} \leftarrow a \\ \text{det}^{(i)} \leftarrow b \\ \text{sol}_i \leftarrow \frac{|\text{det}|}{|a|} \end{array} \right. \\ \text{sol} \end{array}$$

$$\text{sol} = \begin{pmatrix} 3 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} \quad \text{solutia sistemului}$$

Aplicație: Utilizând *metoda lui Cramer* rezolvați sistemul de ecuații:

$$\begin{aligned} x + 4y + 3z + t &= 1 \\ 2x + 5y + 4z + 2t &= 4 \\ x - 3y - 2z - t &= 5 \\ 3x + y - z + t &= 5 \end{aligned}$$

Metoda III. Metoda aproximațiilor succesive (metoda iterativă)

Problema 3 Utilizând metoda iterativă să se rezolve sistemul:

$$\begin{aligned}10x + y &= 11 \\ x + 5y &= 6\end{aligned}$$

Se transcrie sistemul astfel:

$$\begin{aligned}x &= 11/10 - y/10 \\ y &= 6/5 - x/5\end{aligned}$$

Considerăm aproximația inițială:

$$\begin{aligned}x_0 &= 0 \text{ și} \\ y_0 &= 0\end{aligned}$$

și pentru $i = 0, 1, 2, 3, \dots, k$ (k suficient de mare) calculăm iterațiile:

$$\begin{aligned}x_{i+1} &= 11/10 - y_i/10 \\ y_{i+1} &= 6/5 - x_{i+1}/5\end{aligned}$$

Program: Varianta 1

$$x_0 := 0 \quad y_0 := 0$$

$$x_1 := \frac{11}{10} - \frac{y_0}{10}$$

$$y_1 := \frac{6}{5} - \frac{x_1}{5}$$

$$x = \begin{pmatrix} 0 \\ 1.1 \end{pmatrix} \quad y = \begin{pmatrix} 0 \\ 0.98 \end{pmatrix}$$

$$x_2 := \frac{11}{10} - \frac{y_1}{10}$$

$$y_2 := \frac{6}{5} - \frac{x_2}{5}$$

$$x = \begin{pmatrix} 0 \\ 1.1 \\ 1.002 \end{pmatrix} \quad y = \begin{pmatrix} 0 \\ 0.98 \\ 1 \end{pmatrix}$$

$$x_3 := \frac{11}{10} - \frac{y_2}{10}$$

$$y_3 := \frac{6}{5} - \frac{x_3}{5}$$

$$x = \begin{pmatrix} 0 \\ 1.1 \\ 1.002 \\ 1 \end{pmatrix} \qquad y = \begin{pmatrix} 0 \\ 0.98 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}$$

$$x_4 := \frac{11}{10} - \frac{y_3}{10}$$

$$y_4 := \frac{6}{5} - \frac{x_4}{5}$$

$$x = \begin{pmatrix} 0 \\ 1.1 \\ 1.002 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} \qquad y = \begin{pmatrix} 0 \\ 0.98 \\ 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}$$

$$x_5 := \frac{11}{10} - \frac{y_4}{10}$$

$$y_5 := \frac{6}{5} - \frac{x_5}{5}$$

$$x = \begin{pmatrix} 0 \\ 1.1 \\ 1.002 \\ 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} \qquad y = \begin{pmatrix} 0 \\ 0.98 \\ 1 \\ 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}$$

Program: Varianta 2

ORIGIN≡ 1

$$x_1 := 0$$

$$y_1 := 0$$

Aproximatiile initiale

```
sol := | for i ∈ 1..4
      | |
      | |  $x_{i+1} \leftarrow \frac{11}{10} - \frac{y_i}{10}$ 
      | |
      | |  $y_{i+1} \leftarrow \frac{6}{5} - \frac{x_{i+1}}{5}$ 
      | |
      | |  $sol_1 \leftarrow x_i$ 
      | |  $sol_2 \leftarrow y_i$ 
      | sol
```

$$sol = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix}$$

Aplicații: Utilizând *metoda iterativă* rezolvați sistemele de ecuații:

a)
$$\begin{aligned} 2x + y + 3z &= 2 \\ 3x + 3y + 2z &= 11 \\ x + 2y + z &= 5 \end{aligned}$$

b)
$$\begin{aligned} x + 2z + t &= 1 \\ x + y + z + 2t &= 6 \\ 2x + 3y + 3z + t &= 11 \\ x + 2y + 2z + t &= 7 \end{aligned}$$